

Sirküler Tarihi : 25/01/2022

Sirküler No : 2022 / 21

GİDER PUSULASINI DÜZENLEYEN VUK’UN 234.

MADDESİNİN AÇIKLANMASI

VUK ‘un 234’üncü maddesinin yeni halinde gider pusulasının kullanım alanı;

“**Birinci** ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabı ve çiftçilerin,

Bu Kanun kapsamındaki **belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar** (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden satın aldıkları mallar hariç) için işi yapana veya malı satana imza ettirecekleri gider pusulası düzenlerler.” şeklinde tanımlanmıştır.

Böylelikle GERÇEK USULDE VERGİLENDİRİLEN MÜKELLEFLERİN FATURA VE BENZERİ BELGE TEMİN EDEMEDİKLERİ – müstahsil makbuzu gerektiren zirai ürün alımları haricindeki- **TÜM MAL VE HİZMET ALIMLARININ GİDER PUSULASI İLE BELGELENMESİ KANUN HÜKMÜ HALİNE GETİRİLMİŞTİR.**

(Yürürlük Tarihi: 01.11.2021)

“Gider pusulası, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen gider pusulası hiç düzenlenmemiş sayılır.”

Bu süre içinde düzenlenmeyen gider pusulaları hiç düzenlenmemiş sayıldığı için VUK’nun 353/1 inci maddesine göre pusulada yazılı olması gereken işlem bedelinin %10 u nispetinde özel usulsüzlük cezası ortaya çıkmaktadır.

Ancak bu ceza her bir gider pusulası için 2021 yılı itibariyle 380 TL ‘den az olamaz. Bu şekilde verilecek gider pusulası ile ilgili usulsüzlük cezalarının yıllık toplamı ise, 2021 yılı için 190.000 TL’yi geçemez.

1. GİDER PUSULASI YERİNE GEÇEN BELGELER:

VUK’nun 234’üncü maddesine eklenen hükümle;

- a) Malın veya hizmetin bedelinin, dördüncü fıkra da belirtilen süre dâhilinde **(7 gün içinde)** satıcıya;

- Bankacılık Kanununda tanımlanan **banka**,
 - 6493 sayılı Kanun kapsamında **yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları** veya
 - Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (**PTT**)
- aracılığıyla ödenmesi halinde, bu kurumlarca düzenlenen belgeler,**

- b) 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında **satın alınan malların** gider pusulası düzenlemek zorunda olanlara **iade edilmesinde**, iade edilecek tutarların, (a) bendinde yer alan kurumlar aracılığıyla iadesinde bu kurumlarca yani **banka, yetkili ödeme kuruluşu veya PTT** tarafından düzenlenen belgeler,
- c) Bu Kanuna göre belge düzenleme zorunluluğu bulunmayan **kamu kurum ve kuruluşlarının**, tabi oldukları ilgili mevzuat dâhilinde, yaptıkları **işler veya sattıkları mallar için düzenledikleri belgeler,**

gider pusulası yerine geçen belgeler olarak tanımlanmıştır.

Başka bir anlatımla **YUKARIDAKİ BELGELERİN VARLIĞI HALİNDE AYRICA GİDER PUSULASI DÜZENLENMESİNE GEREK OLMAYACAKTIR.**

- İşin mahiyetini,
- Emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini,
- İş yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını),
- Adreslerini ve
- Tarihi

ihtiva etmesi gerekmektedir.

2. STOPAJA TABİ HİZMET ALIMLARINA İLİŞKİN ÖDEME BELGELERİ:

Örnek olarak, yapılan ödeme telif bedeli ise ve ödemenin brüt tutarı 1.000 TL ise bu telif alımında bulunan firma %17 stopaj uygulayarak 830 TL ödemede bulunacaktır. Ödeme belgesine “*brüt 1.000 TL üzerinden %17 stopajlı net telif bedeli*” şeklinde bir açıklamaya yer verilmesinde yarar vardır.

A- KİRALARIN BELGELENMESİNE İLİŞKİN YENİ DURUM:

7338 sayılı Kanun ile gider pusulasının kullanım alanının genişletilmesi sonucunda, FATURASI TEMİN EDİLEMİYEN KİRA MASRAFLARININ GİDER PUSULASI İLE BELGELENMESİ YASAL ZORUNLULUK HALİNE GELMİŞTİR.

Kira ödemesinin banka, yetkili ödeme kuruluşu veya PTT kanalıyla yapılması halinde gider pusulası gereği ortadan kalkmaktadır. Ancak bunun için 7 günlük süreye ve şekil şartlarına uyulması gerekmektedir.

Faturayla belgelenemeyen kiraların gider pusulasıyla belgelenmesinin mecburi hale gelmesi sayısız sorun ve külfet doğmasına yol açacağı için, tebliğ düzenlemesi veya kanun değişikliği yapılması suretiyle bu kiralar açısından gider pusulası ile belgeleme mecburiyetinin kaldırılmasının isabetli olacağı görüşündeyiz.

B- TESCİLE TABİ GAYRİMENKUL, MOTORLU TAŞIT GİBİ MALLARIN SATILMASINDA GİDER PUSULASINA GEREK OLUP OLMADIĞI:

Gider pusulasının eski uygulamasında Maliye İdaresi gayrimenkul, motorlu taşıt gibi tescile tabi mallarda da gider pusulası düzenlenmesini öngörmekteydi.

Söz konusu tescile tabi malların satışında gider pusulası düzenlemeyenlerden talep edilen özel usulsüzlük cezaları için dava açıldığında Danıştay bu cezaların kaldırılması yönünde karar vermektedir.

Maddenin yeni hali karşısında satışa konu mal gayrimenkul veya motorlu araç gibi tescile tabi mal bile olsa gider pusulası düzenlenmesi gereğinin devam ettiği görüşü ile karşılaşılabılır.

Bizim görüşümüz tescil belgelerinin yeterli olması yönündedir. Faturası temin edilemeyen tescilli mal alımlarında da gider pusulası düzenlenmesini veya gider pusulası yerine geçen ödeme belgesi yahut resmi yazı edinilmesi tavsiye olunur.